NUORTEN PARLAMENTTI

11.4.2008

EDUSKUNTA
HELSINKI

Nuorten parlamentti

11.4.2008

EDUSKUNTA

HELSINKI

Kuvitus:

Lehtikuva / Matti Björkman / Eduskunta
s. 1, 10, 11.

Vesa Lindqvist / Eduskunta
Kansikuva, s. 3, 4, 7, 8, 9, 15,18, 20.

ISBN 978-951-53-3070-3 (nid)
ISBN 978-951-53-3071-0 (PDF)

Nuorten parlamentti vuonna 2008

Assi Aakkula
Mira Aaltonen
Milena Ahola
Noora Angeslevä
Minna Backman
Robin Bolkart
Sere Doumbouya
Jyrki Eerola
Jasmin Elonen
Miika Erjala
Aki Eväkoski
Erkka Filander
Laura Ginström
Emilia Gummerus
Julia Haapalahti
Ronja Haapanen
Tiia Haavisto
Noora Haikonen
Ville Halminen
Lasse Halonen
Saara Hannikainen
Elina Hedman
Roosa Helenius
Tuuli Helenius
Ada Helpiö
Joel Hentunen
Oona Herttuainen
Marie Hienonen
Anna-Sofia Hietala
Sirja Hietanen
Tiitus Hiivanainen
Kati Hiltunen
Andreas Hindrén
Emilia Hoikkanen
Miika Huhtinen
Saara Huikkola
Joonas Hyttinen
Lauri Hytönen
Iira Hyytiäinen
Laura Ilanen
Eerika Ilkka
Niko Ilomäki
Toni Ilomäki
Ron Ilves
Titta Immonen
Krista Isomäki
Veikko Isotalo
Nella Jokipii
Salla Jortikka
Nita Junnila
Hanna Jurmu
Minna Juurinen
Henna Järvikylä
Aapo Järvimäki
Assi Kakko
Hedi Kanarik
Heidi Karjalainen
Katri Karjalainen
Ville-Veikko Karjalainen
Amanda Kaura
Juho Kela
Aleksi Kelloniemi
Riikka Kemppainen
Henri Kiiski
Eliel Kilkki
Santeri Kivelä
Benjamin Kiviharju
Noora Koivikko
Roosa Kokkonen
Veera Korja
Laura Kosonen
Elli Kostiainen
Anni Kotiranta
Laura Kuismanen
Pinja-Liisa Kujanpää
Roosa Kukkonen
Aleksi Kulmala
Salla Kytömäki
Juuli Kärkinen
Jonne Laakso
Linda Laaksonen
Pauliina Lahtinen
Alexi Laine
Joni Laukkanen
Jasmin Laurila
Riina Laurila
Nadja Leham
Maiju Lehikoinen
Pauliina Lehtinen
Antti Lehtosaari
Emmi Leikkonen
Mona Leivo
Anni Lepola
Oskar Loisamo
Anette Loukkola
Kaisa-Maija Loutti
Piia Luokkanen
Risto Luukkonen
Ruut Luukkonen

Tiila Maaninka
Karolina Marisa
Mimmi Matalamäki
Emilia Maunola
Minna Mettälä
Tero Moilanen
Janina Murto
Larri Myllymäki
Annika Myllyoja
Sanna Mäenpää
Eerika Mäkelä
Roosa-Maria Mäkinen
Tanja Niemi
Asta Nikkari
Stella Nordlund
Paula Nordström
Annu Nurmela
Sakari Nuuttila
Oscar Nyman
Petra Oikarinen
Annukka Ollila
Hely Ollila
Eveliina Paavilainen
Karoliina Paino
Mira Panu
Sanni Papinkivi
Ronja Parkkonen
Nina Peltonen
Ella Penttilä
Matilda Penttinen
Aino Petäinen
Johanna Piipponen
Nina Pitkänen
Mari Pouttu
Maarika Prusti
Jenna Pulkkinen
Emmi Purhonen
Anna Pöyhtäri
Mari Rannikko
Kimi Rantala
Noora Rantanen
Tiia Repo
Enelis Retsä
Eero Retulainen
Joonas Rinne
Johanna Rintala
Viivi Ruhanen
Anni Ruuska
Lotta Saaremaa
Toni Saarenpää
Tiia Saari
Henna Sainio
Jani Sairanen
Fanny Salo
Suvi Salo
Laura Salonen
Sofia Saloranta
Aaro Salosensaari
Jaakko Santavuori
Jaani Saulamaa
Paula Savola
Samuel Savolainen
Henry Schulman
Santeri Siiri
Jenni Sinervo
Oona Sormunen
Marina Stenbäck
Elli-Noora Stenholm
Teemu Strömberg
Amar Taha
Sirwan Taimouri
Aliisa Talja
Janne Taskinen
Joonas Tielinen
Atte Timonen
Juho Tommila
Katariina Toppari
Laura Tuomainen
Tuominen Ossi
Ellinoora Tuuri
Leo-Matti Tölkkö
Suvi Uotila
Anni Vahtera
Lotta-Maria Vanhatalo
Sofia Vesalainen
Nina Vesimäki
Kaisa Wessman
Matias Westerholm
Ida Vesterinen
Ville Viinikka
Henrietta Viitasalo
Susanna Virolainen
Ida-Maria Virtanen
Leo Viskari
Nea Väisänen
Alina Välimäki
Jenna Vänskä
Juho Väänänen

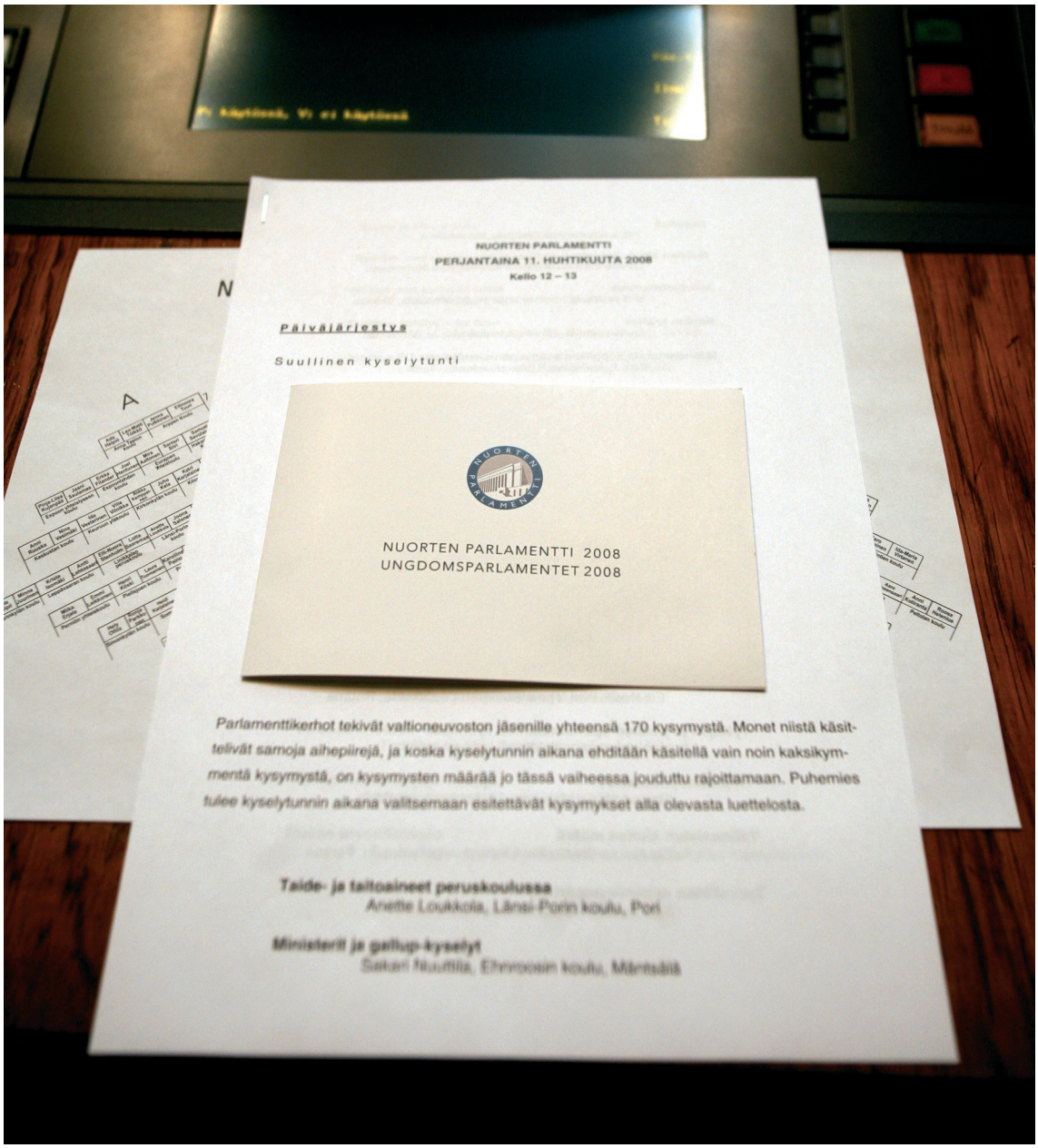

Nuorten parlamentti kokoontui kuudennen kerran tänä vuonna.

Nuorten parlamentin

Nuorten parlamentin

B

Robin Bolkart	Tiia Repo	Kaisa Wessman	Jonne Laakso	Sanni Papinkivi	**Milena Ahola**	Minna Backman	Johanna Piipponen	Suvi Salo
Neulamäen koulu			Hakkalan koulu		Hatanpään koulu		Hausjärven yläaste	

Larri Myllymäki	Aki Eväkoski	Salla Kytömäki	Ronja Haapanen	Juho Väänänen	Ville Halminen	Ron Ilves	Laura Kuismanen	Aapo Järvimäki
Hakarinteen koulu	Helilän koulu		Helsingin normaalilyseo		Helsingin yhteislyseo		Hepolan koulu	

Fanny Salo	Lotta-Maria Vanhatalo	**Jasmin Laurila**	Viivi Ruhanen	Noora Angeslevä	Juuli Kärkinen	Jasmin Elonen	Susanna Virolainen
Jyväskylän normaalikoulu		Järvenpään yhteiskoulu		Kalajoen yläaste		Karakallion koulu	

Eveliina Paavilainen	Henna Sainio	Suvi Uotila	Oskar Loisamo	Tiia Haavisto	**Noora Haikonen**	Oscar Nyman
Kiukaisten yhteiskoulu		Kruununhaan yläaste		Kuusiston koulu		Källhagens skola

Iira Hyytiäinen	Maiju Lehikoinen	Petra Oikarinen	Enelis Retsä	**Nadja Leham**	Marina Stenbäck
Mainingin koulu		Matinkylän koulu		Mattlidens skola	

Tiila Maaninka	**Piia Luokkanen**		Kaisa-Maija Loutti	Asta Nikkari
Posion peruskoulu		Rauman lyseon peruskoulu		Raumankarin koulu

Laura Salonen	Veikko Isotalo	Sofia Vesalainen	Anni Vahtera
Tampereen Nuorisofoorumi	Puistolan Peruskoulu		

Mira Panu	Niko Ilomäki	Nina Peltonen
Variskan koulu	Vehkalahden koulu	

A

7

Ada Helpio	Leo-Matti Tölkkö	Jenna Pulkkinen	Ellinoora Tuuri
Anna Tapion koulu		Arppen Koulu	

6

Erkka Filander	Joel Hentunen	Mira Aaltonen	Santeri Siiri	**Samuel Savolainen**
Espoonlahden koulu		Eurajoen Yhteisloulu		Hakarinteen Koulu

5

Pinja-Liisa Kujanpää	Jaani Saulamaa	Ida Vesterinen	Viile Viinikka	Riikka Kemppainen	Juho Kela	Katri Karjalainen	Paula Savola
Espoon yhteislyseon koulu		Keuruun yläkoulu		Kirkonkylän koulu		Kilonpuiston koulu	

4

Anni Ruuska	Nina Vesimäki	Antti Lehtosaari	Elli-Noora Stenholm	Lotta Saaremaa	Anette Loukkola	Annukka Oliila	Sere Doumbouya
Keskustan koulu		Leppävaaran koulu		Linnikkalan peruskoulu	Länsi-Porin koulu	Länsimäen koulu	

3

Nella Jokipii	Minna Juurinen	Krista Isomäki	Henri Kiiski	Laura Tuomainen	Karoliina Paino	Henrietta Viitasalo	Maarika Prusti	Juho Tommila
Laurinkylän koulu			Pielisjoen koulu		Pohjanlinnan koulu		Porin suomalaisen Yhteislyseon koulu	

2

Miika Erjala	Emmi Leikkonen	Heidi Karjalainen	Eliel Kilkki	Joni Laukkanen	Joonas Rinne	Kati Hiltunen
Perniön yhteiskoulu		Sompion koulu		Syväkankaan koulu		Tampereen Nuorisofoorumi

1

Hely Oliila	Ronja Parkkonen	Anna-Sofia Hietala	Ville-Veikko Karjalainen	Jyrki Eerola	Janina Murto	Pauliina Lehtinen
Simonkylän koulu		Vaalan yläkoulu		Valkeavuoren koulu		Variskan koulu

Puhemies

istumajärjestys 2008

10-vuotisjuhlaistunto

C

Oona Herttuainen	Karolina Marisa	Benjamin Kivilharju	Anni Lepola	Jenna Vänskä	Joonas Hyttinen	Elina Hedman	Matilda Penttinen	Joonas Tielinen
Elisenvaaran koulu		Emäkosken koulu		Enon koulu		Kesämäenrinteen koulu		

Salla Jortikka	Atte Timonen	Miika Huhtinen	Laura Ilanen	Linda Laaksonen	Mimmi Matalamäki	Nina Pitkänen	Amar Taha	Mona Leivo
Hämeenkyrön yhteiskoulu		Hämeenlinnan yhteiskoulu		Härkävehmaan koulu		Porolahden peruskoulu		

Hanna Jurmu	Sirwan Taimouri	Nita Junnila	Emilia Maunola	Tiia Saari	Jenni Sinervo	Marie Hienonen	Riina Laurila
Karjaan yhteiskoulu		Kartanon koulu		Karviaistien koulu		Kempeleen yläaste	

Tanja Niemi	Titta Immonen	Tero Moilanen	Emmi Purhonen	Teemu Strömberg	Tiitus Hiivanainen	Lauri Hytönen
Källhagens skola	Kätönlahden koulu		Könönpellon koulu		Laihian Keskuskoulu	

Leo Viskari	Nea Väisänen	Minna Mettälä	Paula Nordström	Eerika Ilkka	Alina Välimäki
Mukkulan yläaste		Myllyharjun koulu		Nokianvirran koulu	

Toni Saarenpää	Roosa Kokkonen	Elli Kostiainen	Emilia Gummerus	Sirja Hietanen
Raumankarin koulu	Raumanmeren peruskoulu		Ristinarkun koulu	

Laura Ginström	Saara Hannikainen	Noora Koivikko	Roosa Kukkonen
Tapiolan koulu		Tikkakosken koulu	

Ossi Tuominen	Emilia Hoikkanen	Lasse Halonen
Vesilahden yläaste		Viitasaaren keskuskoulu

D

7

Saara Huikkola	Sakari Nuuttila	Matias Westerholm	Andreas Hindrén
Ehnroosin koulu		Ekenäs Högstadie skola	

6

Assi Aakkula	Roosa-Maria Mäkinen	Eerika Mäkelä	Annu Nurmela	Veera Koria	Noora Rantanen
Iittalan koulu		Jalasjärven yläaste		Juhani Ahon koulu	

5

Henry Schulman	Oona Sormunen	Mari Rannikko	Johanna Rintala	Amanda Kaura	Sanna Mäenpää	Eero Retulainen	Ida-Maria Virtanen
Nummelanharjun koulu		Nummenpakan koulu/ Aurajoen yksikkö		Nurmon yläaste		Opintien koulu	

4

Hedi Kanarik	Annika Myllyoja	Ruut Luukkonen	Toni Ilomäki	Julia Haapalahti	Ella Penttilä	Aleksi Kelloniemi	Aaro Salosensaari	Anni Kotiranta	Roosa Helenius
Orimattilan yhteiskoulu		Orriveden nuorisovaltuusto		Oulun normaalikoulu		Ounasvaaran yläaste		Peltolan koulu	

3

Alexi Laine	Janne Taskinen	Assi Kakko	Kimi Rantala	Sofia Saloranta	Alisa Talja	Anna Pöyhtäri	Jaakko Santavuori		
Ruusuvuoren Koulu		Salpausselän koulu		Seinäjoen lyseo		Sepän koulu			

2

Tuuli Helenius	Pauliina Lähtinen	Aleksi Kuinala	Stella Nordlund	Laura Kosonen	Risto Luukkonen	Jani Sairanen			
Turun Lyseon koulu		Uotilanrinteen Peruskoulu			Sulkavan yläaste				

1

Henna Järvikylä	Mari Pöuttu	Katariina Toppari	Santeri Kivelä	Aino Petäinen		
Viitasaaren keskuskoulu		Ylistaron yläaste		Ähtärin yhteiskoulu		

Niinistö

NUORTEN PARLAMENTIN TÄYSISTUNTO PERJANTAINA 11. HUHTIKUUTA 2008

kello 12–13

LÄSNÄ OLLEET VALTIONEUVOSTON JÄSENET

Nuorten parlamentin täysistunnossa olivat läsnä seuraavat valtioneuvoston jäsenet:

Pääministeri Matti Vanhanen
Valtiovarainministeri Jyrki Katainen
Ulkomaankauppa- ja kehitysministeri Paavo Väyrynen
Elinkeinoministeri Mauri Pekkarinen
Sosiaali- ja terveysministeri Liisa Hyssälä
Viestintäministeri Suvi Lindén
Ympäristöministeri Paula Lehtomäki
Hallinto- ja kuntaministeri Mari Kiviniemi
Kulttuuri- ja urheiluministeri Stefan Wallin
Maa- ja metsätalousministeri Sirkka-Liisa Anttila
Oikeusministeri Tuija Brax
Puolustusministeri Jyri Häkämies
Opetusministeri Sari Sarkomaa
Liikenneministeri Anu Vehviläinen
Sisäasiainministeri Anne Holmlund
Maahanmuutto- ja eurooppaministeri Astrid Thors
Peruspalveluministeri Paula Risikko
Asuntoministeri Jan Vapaavuori
Työministeri Tarja Cronberg
Ulkoasiainministeri Alexander Stubb

Puhetta johti eduskunnan puhemies Sauli Niinistö.

Pääministeri Matti Vanhanen tervehti ennen istunnon alkua osanottajia.

TÄYSISTUNNON AVAUS

Puhemies Sauli Niinistö avasi Nuorten parlamentin täysistunnon lausuen:

Nuorten parlamentin täysistunto alkaa.

Haluan toivottaa teidät tervetulleiksi tähän Nuorten parlamentin 6. istuntoon. Tämä tapa on saanut alkunsa vuonna 1998, joten oikeastaan me vietämme tänään Nuorten parlamentin kymmenvuotisjuhlaa. Nyt paikalla on 197 parlamenttikerhon edustajia, joka on suuri lukumäärä ja osoittaa kiinnostusta.

Lehtereillä on toimittajaoppilaita ja kotona ja kouluissa väkeä television ääressä. Toivotan teidät myös tervetulleiksi. Mielenkiintoisia hetkiä ja kiitoksia siitä, että jaksatte seurata!

Meillä on tänään täällä 170 kysymystä, emmekä mitenkään ennätä niitä kaikkia käydä lävitse. Me olemme valinneet kysymyksiä siitä lähtökohdasta, että ainakin ne, jotka usein esiintyvät, voitaisiin täällä esittää.

TÄYSISTUNNOSSA NOUDATETTAVAT MENETTELYTAVAT

Puhemies Sauli Niinistö: Tässä talossa noudatetaan menettelytapoja. Ehdotan, että noudattaisimme tässä Nuorten parlamentin istunnossa samoja menettelytapoja, joita eduskunnan täysistunnossa ja kyselytunnilla noudatetaan, kumminkin ehkä vähän niitä mukaillen.

Puhemiehen menettelytapaehdotus hyväksyttiin.

NIMENHUUTO

Nimenhuudossa merkittiin läsnä oleviksi 197 Nuorten parlamentin edustajaa.

ÄÄNESTYSEHDOTUKSET

Puhemies Sauli Niinistö: Tarkoituksena on, että me voimme myöskin täällä äänestää jostakin asiasta, joka kysymyksen yhteydessä tulee esiin. Teen sitten sillä kohdalla asianmukaisen äänestysehdotuksen.

PUHEENVUOROMENETTELYT

Puhemies Sauli Niinistö: Tapana on, että kysymys voi kestää yhden minuutin. Toivon, että tällä kertaa myös ministerit pitävät sen vastauksen osalta mielessänsä. Paikalla ovat kaikki Suomen hallituksen ministerit. Juurikaan tällaista tilannetta ei ole ollut, mikä johtuu vain ministereitten usein kansainvälisistä kiireistä. Eipä ole kyllä salinkaan puolella ollut paljon väkeä pitkään aikaan.

Pyytäisin nyt, että ne edustajat, jotka haluavat tehdä jollekin paikalla olevalle ministerille kysymyksen, ilmoittautuisivat painamalla P-painiketta ja nousemalla seisomaan.

KYSELYTUNNIN ASIAT

1) Nuoret ja liikkuminen

Kimi Rantala / Salpausselän koulu, Lahti: Arvoisa puhemies! Kaikkien tutkimusten mukaan koko kansan peruskunto laskee huolestuttavasti. Nuorten tulisi liikkua ainakin kaksi tuntia joka päivä. Panostaminen nuorten liikuntatottumuksiin olisi erittäin tärkeää ennalta ehkäisevää toimintaa tulevaisuuden aikuisten toiminta- ja työkyvyn ylläpitämiseksi.

Kysymys kuuluu: Kuinka hallitus aikoo huomioida liikunnan tärkeyden lasten ja nuorten elämässä? Onko hallitus valmis panostamaan esimerkiksi kerhotunteihin niin, että liikunta sisältyisi luontevana osana lasten ja nuorten

koulupäivään? Kuinka vanhempia ja urheiluseurojen vapaaehtoisia voitaisiin tukea järjestämään lapsille ja nuorille monipuolisia ja mielenkiintoisia liikuntaharrastuksia?

Kulttuuri- ja urheiluministeri Stefan Wallin: Arvoisa herra puhemies! Kysyjä on aivan oikeassa siinä, että liian moni suomalainen nuori liikkuu liian vähän. On jopa laskettu, että noin puolet kouluikäisistä pojista ja noin kolmannes kouluikäisistä tytöistä liikkuu ikänsä ja terveytensä kannalta liian vähän. Tähän hallitus on hyvinkin monella tavalla kiinnittänyt vakavaa huomiota.

Lapsi- ja nuorisopoliittisessa kehittämisohjelmassa, joka hyväksyttiin hallituksessa joulukuussa, todetaan, että jokaisen nuoren pitäisi liikkua vähintäänkin tunti, mieluiten kaksi tuntia päivässä. Kiinnitetään huomiota tietysti koululiikunnan määrään, mutta myöskin sen laatuun, koska koululiikunnan pitää olla hauskaa. Pitää olla hauskaa olla mukana, pitää tulla valituksi siihen joukkueeseen, ja tällä tavalla myöskin luodaan positiivinen ilmapiiri ja kuva koko koululiikunnasta.

Sitten hallitus panostaa myöskin rahallisesti lasten ja nuorten liikuntaan muun muassa veikkausvoittovarojen avulla sillä tavalla, että myöskin seuroille ja kunnille annettaisiin lisää mahdollisuuksia järjestää nuorten kannalta mieluisaa liikuntaa ja liikuntamahdollisuuksia. Myöskin liikuntapaikkarakentamiseen panostetaan jo nyt ja paljon enemmän myöskin lähivuosina sillä tavalla, että lähiliikuntapaikkoihin tulisi enemmän rahaa, jotta tämä saavutettavuus lisääntyisi ja nuorten kannalta mieluinen harrastus saisi lisää pontta.

Puhemies Sauli Niinistö: Ministeri melkein muisti sen minuutin.

2) Yhteistyö Itämeren suojelussa

Roosa Kokkonen / Raumanmeren peruskoulu, Rauma: Arvoisa puhemies! Itse rannikolla asuvana olen kiinnittänyt huomiota Itämeren huononevaan tilaan, puhumattakaan siitä, kuinka paljon asiasta kuulee mediassa nykyään puhuttavan. Käsittääkseni

Ministeri Lehtomäki sai vastata mm. Roosa Kokkosen esittämään Itämeren tilaa koskevaan kysymykseen.

Puhemies Sauli Niinistö johti puhetta Nuorten parlamentin täysistunnossa

Suomen on hankala yksinään vaikuttaa tilanteeseen. Itämeren suojelemiseksi onkin olemassa useita yhteistyöorganisaatioita, esimerkiksi Itämeren suojelukomissio Helcom, Pohjoismaiden ministerineuvosto ja Baltic Sea Group, vain muutamia mainitakseni. Uusiakin on suunnitteilla.

Miten Itämeren tilaan suuresti vaikuttava Venäjä saataisiin myös mukaan yhteistyöhön? Entä onko Itämeren tilassa huomattu kehitystä parempaan suuntaan viime vuosien aikana?

Ympäristöministeri Paula Lehtomäki: Arvoisa puhemies! Niin kuin edustaja Kokkonen totesi, Itämeren tilan kannalta on äärimmäisen tärkeää, että kaikki Itämeren rantavaltiot ovat tässä työssä mukana ja myös Venäjä on. Esimerkiksi Pietarissa jäteveden puhdistuksen osalta on viime vuosina edetty aimo harppauksin eteenpäin, joten siltä osin konkreettistakin myönteistä tulosta on siellä tullut. Se, mikä meidän pitää muistaa, on se, että erityisesti rannikkovesien osalta suomalaisten omat päästöt ovat ratkaisevassa asemassa. Eli meidän pitää tehdä omat kotiläksymme ja aktiivista kansainvälistä yhteistyötä.

Valitettavasti viime vuosina ei ole ollut todennettavissa, että meren tila olisi parempaan suuntaan kääntynyt, pikemminkin päinvastoin. Mutta kun tehokkaita toimenpiteitä tehdään nyt, niin kuitenkin tuloksia voidaan lähivuosina nähdä jo.

3) Lukiokirjabisnes

Johanna Rintala / Nummenpakan koulu, Aurajoen yksikkö, Turku: Arvoisa puhemies! Lukiolainen joutuu oppikirjoja hankkiessaan markkinatalouden uhriksi, sillä kustannusyhtiöt suoltavat jatkuvasti uusia kir-

jasarjoja ja vanhojakin kirjasarjoja uusitaan sen verran, että vanhoja painoksia on hankala käyttää. Kolmilapsisessa perheessä, jossa lapset aloittavat lukion peräkkäisinä vuosina, voidaan joka vuosi joutua ostamaan kaikille lapsille kaikki kirjat uusina, mikä voi olla perheelle valtava taloudellinen taakka. Lisäksi tällainen toiminta ei mitenkään tue ajatusta luonnon säästämisestä ja kierrättämisestä.

Olisiko mahdollista, että valtiovalta puuttuisi jollain tavalla lukiokirjabisnekseen, joka tyhjentää monen lukio-opiskelijan taskut?

Opetusministeri Sari Sarkomaa: Arvoisa puhemies! Edustaja nosti erittäin tärkeän asian esille. Meillähän lukiokoulutus on maksutonta ja sen osana myöskin ruokailu, mutta koulukirjoista, oppikirjamateriaalista voidaan kerätä maksuja. Kaikin tavoin opetusministeriö on lähettänyt viestiä kouluille, että kirjoja pitäisi kierrättää ja myöskin kaikkien niiden oppikirjojen, jotka on tehty vuoden 2005 jälkeen, opetussuunnitelman perusteiden käyttöönoton jälkeen, pitäisi painoksesta huolimatta olla mukana. Eli kirjoja täytyy kierrättää. Perustan juuri työryhmän, jossa on mukana myöskin Lukiolaisten liitto. Siinä olemme sopineet, että katsomme myöskin tätä asiaa, millä tavalla saamme kirjat kiertämään ja kustannukset pysymään kohtuullisina. Se on tärkeä yhteinen tavoite.

4) Ministerit ja gallupkyselyt

Sakari Nuuttila / Ehnroosin koulu, Mäntsälä: Arvoisa puhemies! Osoitamme kysymyksemme pääministeri Matti Vanhaselle. Herra pääministeri, ilmoititte viime heinäkuussa, ettette haluaisi ministereiden osallistuvan gallupkyselyihin. Helsingin Sanomissa julkaistussa sähköpostiviestissä sanoitte tämän olevan pysyvä ohje. Sanoitte myös, että gallupkyselyihin vastaaminen voisi sotkea ministereiden vastuualueita. Olemme huolestuneita siitä, että tällainen menettely kuitenkin loukkaa yleistä sananvapautta.

Kuuluuko tällainen gallupkielto mielestänne nykyaikaiseen demokratiaan? Mistä ministerit ylipäätään saavat julkisuudessa puhua?

Pääministeri Matti Vanhanen: Arvoisa puhemies! Edustaja Nuuttila, laitoitte pahan kysymyksen. (Naurua) Ministerit on valittu päättämään eikä ruksaamaan rasteja ruutuihin. Mutta vakavampi puoli tätä kysymystä: Me olemme keskenämme pitkälti sopineet sen. Hallitus on myös työyhteisö, jossa tehtävät on jaettu, valmisteluvastuut on jaettu ja yksi hallituksen jäsenistä aina kulloinkin vastaa sen asian valmistelusta. Ja jos joku toinen ministeri haluaa häntä neuvoa tai vaikuttaa siihen, me teemme sen työyhteisön sisällä eikä niinkään, että 19 muuta julkisesti ilmoittaa, että olemme tätä mieltä, ja vedämme ikään kuin maton sen ministerin alta, joka on perehtynyt asiaan ja valmistelee sitä koko tämän porukan puolesta. Tämä on joukkuetyötä, ja meillä on yksi kanta lopulta asioihin, ja sitä puolustamme aina täällä parlamentin edessä.

5) Natoon liittyminen

Sofia Saloranta / Seinäjoen lyseo, Seinäjoki: Arvoisa puhemies! Natoon liittyminen on ollut puhuttu aihe jo jonkin aikaa, ja siksi se myös koskettaa meitä nuoria ja tulevaisuuttamme. Maamme on aina ollut tunnettu puolueettomuudestaan. Eikö olisi järkevää pitää se sellaisena edelleen?

Tarkoittaisiko sotilasliitto Natoon liittyminen sitä, että joutuisimme lähettämään sotilaitamme selvittelemään suurvaltojen öljyriitoja? Mihin Suomi sitoutuisi liittyessään Natoon ja millaisin seurauksin?

Ulkoasiainministeri Alexander Stubb: Arvoisa puhemies! Edustaja Saloranta esitti vaikean kysymyksen Natosta ja Nato-jäsenyydestä. Hallituksen lähtökohta on ollut erittäin selkeä, eli meillä on niin sanottu Nato-optio, mahdollisuus liittyä Natoon. Sitä

ei tulla kuitenkaan tämän hallituksen aikana käyttämään, vaan lähdemme ilman muuta siitä, että me vahvistamme yhteistyötä kaikkiin kansainvälisiin organisaatioihin lähtien siis YK:sta, EU:sta ja myös Natosta. Nato sinällään on 26 demokraattisen oikeusvaltion järjestö, jossa päätökset tehdään yksimielisesti.

6) Nuorten alkoholinkäyttö

Samuel Savolainen / Hakarinteen koulu, Tammisaari: Arvoisa puhemies! Vuoden 1960 jälkeen suomalaisten nuorten alkoholinkäyttö on kasvanut räjähdysmäisesti. Yhä useampi nuori on alkanut juoda alkoholia humalatilahakuisena. Tutkimusten mukaan alkoholinkäyttö nuorena lisää alkoholismin riskiä myös myöhemmässä iässä. Suomalaisten nuorten humalajuominen on maailmanennätystasoa.

Koulujen päihdevalistus tuntuu puutteelliselta. Valistusta on liian vähän, eikä se tehoa nuoriin. Päihteiden käyttö saattaa johtua huonoista kotioloista. Alkoholinkäytön lisääntyminen vaikuttaa myös yleisiin järjestystoimiin. Nuorten ollessa humalassa pienetkin erimielisyydet saattavat johtaa tappeluun, johon poliisit eivät kunnolla puutu.

Pitäisikö tästä huolestua? Mitä hallitus on valmis tekemään nuorten alkoholinkäytön vähentämiseksi?

Peruspalveluministeri Paula Risikko: Arvoisa herra puhemies! Aivan kuten edustaja totesi, nämä ovat meillä ongelmia. Vaikka on myöskin hyviä tutkimustuloksia siitä, että nuorten alkoholinkäyttö on eräitten tutkimusten mukaan jopa vähentynyt, niin kaikesta siitä, mitä totesitte, kyllä huolissaan pitää olla. Monikaan nuori ihminen ei tiedä, että humalajuominen vaikuttaa myös aivosoluihin ja kehittyvään kudokseen jne.

Mitä sitten ollaan tekemässä? Alkoholinkäyttöön vaikuttavat sekä hinta, saatavuus että valistus. Hintaan pyritään vaikuttamaan. Yhden kerran on sitä jo nostettu, mutta on tarkoitus vielä toisen kerran tämän hallituskauden aikana nostaa verotusta. Sitten tietysti on saatavuuteen vaikuttaminen, mutta myös valistus. Toitte esille sen, että valistuksessa on paljon kehittämistä, sillä riippuen siitä, kenelle valistus tarkoitetaan, siinä pitää olla hieman erilaiset metodit. Olenkin kutsunut kokoon valistuksen vaikuttavuutta pohtivan pyöreän pöydän keskustelun, ja se tapahtuu ensi viikolla, elikkä siitä sitten lisää. Vinkkejä otetaan vastaan, mutta työtä tehdään tämän asian ehkäisemiseksi, että näitä ongelmia ei olisi.

7) Pienten kuntien ja kylien tulevaisuus

Annu Nurmela / Jalasjärven yläaste, Jalasjärvi: Arvoisa puhemies! Yksittäisissä kunnissa on havaittavissa sivukylien palvelujen supistuminen ja kaiken painottuminen alueen keskustaan. Esimerkiksi kyläkouluja lakkautetaan. Kuntaliitosten myötä syntyy suurkuntia, ja jos silloin kaikki toiminta painottuu tietyille alueille, välimatkat pitenevät ja silloin joudutaan käyttämään omia kulkuneuvoja kulkemiseen, koska haja-asutusalueilla julkisia kulkuneuvoja on hyvin harvassa. Se taas aiheuttaa ylimääräisiä päästöjä.

Kysyisinkin: Onko hallituksen mielestä tärkeää suojella pieniä kuntia ja kyliä niin sanotulta kuihtumiselta, vai pitäisikö kaiken toiminnan olla keskitettynä johonkin? Miten voitaisiin toimia palveluiden säilyttämiseksi pienissäkin kunnissa?

Hallinto- ja kuntaministeri Mari Kiviniemi: Arvoisa puhemies! Edustaja Nurmelan kysymys on erittäin ajankohtainen, sillä parhaillaan hallitus edistää Paras-hankkeen muodossa sitä, että kunnat tekisivät aikaisempaa enemmän yhteistyötä tai sitten yhteen liittyen turvaisivat sen, että sosiaali- ja terveydenhuollon palvelut pystytään myös jatkossa kaikkialla turvaamaan. Mutta on selvää, että kunnat itse pystyvät hyvin pitkälle määrittelemään sen, miten palvelut käytännössä järjestetään, onko kyläkouluja

Nuorten parlamentin 10-vuotisjuhlaistuntoon osallistui 197 parlamenttikerhojen valitsemaa edustajaa.

ja kuinka paljon vai keskitetäänkö ne kuntakeskukseen. Valtio ei sinänsä tätä kuntien sisällä tapahtuvaa päätöksentekoa määrää. Mutta tärkeää on myös se, että valtio valtionosuusuudistuksen kautta pystyy aikaisempaa paremmin myös tarjoamaan kaikille kunnille mahdollisuuden rahoittaa nämä palvelut, erityisesti niille kunnille, joilla verotulot eivät tähän yksistään riitä. Tässä valtionosuusuudistuksessa tullaan entistä paremmin pyrkimään huomioimaan kuntien erilaiset olosuhde- ja palvelutarvetekijät.

8) Ruoan arvonlisävero

Roosa Kukkonen / Tikkakosken koulu, Jyväskylän maalaiskunta: Arvoisa puhemies! Suomessa ruuan arvonlisävero on korkeampi kuin monissa muissa EU:n maissa. Tämä vero vie vähävaraisilta, esimerkiksi opiskelijoilta, suuren osan heidän tuloistaan, minkä seurauksena pikaruokakulttuuri on syrjäytämässä terveellisen ruuan osittain alhaisen hintatasonsa vuoksi. Tästä johtuen ylipaino ja muut kansantaudit ovat lisääntyneet huolestuttavasti. Ehdottaisin luotavaksi järjestelmän, joka määrittelisi terveellisen ruuan ja antaisi sille oman merkin. Tälle merkille voitaisiin antaa lupa arvonlisäveron alentamiseen.

Kysynkin: Voisiko hallitus alentaa terveellisen ruuan arvonlisäveroa ja säästää näin pidemmällä aikavälillä sairauskuluissa?

Valtiovarainministeri Jyrki Katainen: Arvoisa herra puhemies! Edustaja Kukkonen puuttui asiaan, jota hallitus on päänsä puhki miettinyt. Me tulemme alentamaan ruuan arvonlisäveroa vuoden 2009 lokakuusta alkaen, minkä tarkoituksena on laskea ruuan hintaa.

Mutta otitte esille nimenomaan terveellisen ruuan verokohtelun huojentamisen. Tätä työtä on paraikaa pohjustettu maa- ja

metsätalousministeriön johdolla: voitaisiinko määritellä, mikä on terveellistä ruokaa ja mikä ei. Se ei ole aivan yksinkertaista, koska me jokainen voimme ajatella, onko terveellinen ruoka vaikkapa 17 prosenttia rasvaa sisältävä juusto vai vasta 5 prosenttia rasvaa sisältävä juusto, ja johonkin pitää se raja pystyä vetämään. Elikkä tämän kaltaisiin käytännön ongelmiin me törmäämme, kun yritämme määritellä terveellistä ruokaa. Mutta tätä työtä tehdään. Jos onnistumme tässä, niin se on varmasti kyllä eurooppalaisittain ja kansainvälisesti uusi positiivinen innovaatio.

9) Internetberoende

Matias Westerholm / Ekenäs högstadieskola, Ekenäs: Värderade herr talman! Nu för tiden använder barn och unga allt mera tid vid datorn. Det nya begreppet internetberoende blir allt vanligare. En eller annan kan leva i en virtuell värld på internet och bygga upp hela sin vänskapskrets där. Konditionen försämras av att sitta vid datorn och någon kan få muskelspänningar och huvudvärk. I samband med att kostvanorna ofta försämras leder detta till att folkets hälsa blir sämre. På internet kan man dessutom köpa virtuella pengar som kan förloras i spel eller inte går att få tillbaka. Detta lär inte barn och unga att hushålla med ekonomin, vilket kan leda till problem framöver.

Vad bör man göra för att förhindra att internetberoendet breder ut sig?

Sosiaali- ja terveysministeri Liisa Hyssälä: Arvoisa puhemies! Tämä kuuluu useamman ministerin toimialaan, sen takia tässä tapahtuu vähän miettimistä. Meillähän on nyt istunut arpajaislakitoimikunta, joka on miettinyt rahapelien kannalta tätä riippuvuutta ja ikärajoja siihen, miten voitaisiin estää haitallista pelaamista. Tiedämme, että sillä on, paitsi taloudellisia myös terveydellisiä haittoja. Tämä arpajaislakitoimikunta tulee esittämään ikärajojen nostamista, mitä tulee Raha-automaattiyhdistyksen peleihin. Mutta nettiriippuvuuden haitat ovat sitten ministeri Risikon puolella, erikoisesti tuolla terveyspuolella. Nämä haitat, jotka riippuvat pelaamisen ikärajoista ja muista säännöistä, mitä raha-automaattipeleihin yleensä liittyy, ovat allekirjoittaneen toimialaa.Peruspalveluministeri Paula Risikko: Arvoisa herra puhemies! Niin kuin kuulitte, olen ”haittaministeri”. Tämä riippuvuusongelma, niin kuin jokainen tässä salissa tietää, ei ole ainoastaan internet vaan kaiken kaik-

Matias Westerholm (Ekenäs Högstadie skola) tiedusteli ministereiltä mitä tehdä nuorison peli- ja nettiriippuvuuden poistamiseksi

kiaan se, onko meillä riittävä hoitojärjestelmäriippuvuuksienhoitoon. Ei välttämättä. Internetriippuvuus on ihan oma ongelmansa. Se, mitä peräänkuuluttaisin, on tietenkin sitä, miten vanhemmat suhtautuvat lapsen internetissä ja yleensä netissä olemiseen. Vanhemmilla on vastuuta, mutta myös kouluilla, ja informaation antamisessa sekä varhaisessa puuttumisessa myös sosiaali- ja terveydenhuollon palveluista.

Puhemies Sauli Niinistö: Tämä liittyy varmasti monen ministerin alaan, mutta joudumme nyt menemään tämän ensiavun jälkeen eteenpäin.

Oona Herttuainen (Elisenvaaran koulu) kysyi ministeriltä digi-tv muutoksen hyödyllisyydestä

10) Digi-tv-uudistus

Oona Herttuainen / Elisenvaaran koulu, Pöytyä: Arvoisa puhemies! Viimeisten vuosien aikana Suomessa on uusittu koko televisiolähetysverkko, jotta pystyimme 1.3.2008 alkaen siirtymään kokonaan digitaaliseen televisiolähetykseen. Tämä kaikki on tullut maksamaan niin valtiolle kuin kansalaisillekin huomattavan määrän rahaa.

Kysyisimmekin teiltä, ministeri Lindén: Mitä hyötyä digitelevisiosta on tavalliselle kansalle, ja voidaanko sanoa, että taloudellinen satsaus on ollut kannattava?

Viestintäministeri Suvi Lindén: Arvoisa puhemies! Niin kuin ed. Herttuainen totesi, Suomi on itse asiassa maailman ensimmäinen maa, joka on kokonaisuudessaan siirtynyt digitaalisiin lähetyksiin. Vuonna 96, kun valtioneuvosto teki periaatepäätöksen tästä asiasta, sitä perusteltiin sillä, että digitaaliset lähetykset mahdollistavat laajemman ja monipuolisemman katsojien palvelemisen. Toisaalta digitalisointi mahdollistaa myös uusia lisäpalveluja, ja toisaalta ihan tekniikan näkökulmasta väistämättä meidän analoginen verkkomme tulisi uudelleen rakentaa tai siirtyä uuteen teknologiaan. Kustannuksia on tullut, mutta se tietyllä tavalla pitkällä aikavälillä joka tapauksessa maksaa itsensä takaisin, ja toivottavasti näillä paremmilla palveluilla myös katsojat kokevat nämä kustannukset oikeutetuiksi.

11) Ydinvoiman lisärakentaminen

Joni Laukkanen / Syväkankaan koulu, Kemi: Herra puhemies! Esitän kysymykseni ministereille Pekkarinen ja Cronberg: Miten tarpeellisena pidätte ydinvoiman lisärakentamista Suomeen, ja kuinka esimerkiksi

lauhdevesien vaikutusta ympäristöön ja ympäristön kautta esimerkiksi matkailubisnekseen on arvioitu?

Elinkeinoministeri Mauri Pekkarinen: Arvoisa puhemies! Suomen hallitus lähtee siitä, että mitään vähäpäästöistä energiavaihtoehtoa ei saa sulkea pois. Toiseksi, me lähdemme siitä, että energian tarjonnan Suomessa pitää olla mahdollisimman moneen erityyppiseen energialähteeseen nojautuva, ei nojauduta vain yhden asian varaan, ja että myöskin energian hinta on kilpailukykyinen ajatellen suomalaista elinkeinoelämää, suomalaisia kuluttajia. Näistä lähtökohdista paraikaa valmistellaan kansallista ilmasto- ja energiastrategiaa, ja siinä ensisijainen energian lisäys perustuu kyllä uusiutuvien energialähteitten käytön huikeaan lisäämiseen, mutta siinä kyllä varaudutaan tällä vaalikaudella mahdollisesti vielä yhden lisäydinenergialaitoksen perustamiseen.

Nämä ympäristökysymykset, mitkä tässä tulivat vahvasti esille, aina käydään ympäristövaikutusten selvityksen yhteydessä hyvin tarkkaan lävitse, ja parantamisen varaa tässä mielessä varmaan esimerkiksi tämän vesikysymyksen osalta edelleen on.

Työministeri Tarja Cronberg: Arvoisa puhemies! Tämä kysymys elinkeinonäkökulmasta kuuluu kokonaan ministeri Pekkarisen toimialaan, mutta työministerinä kommentoin tätä nimenomaan työllisyyden näkökulmasta. Jos katsotaan eri energiamuotoja, niin uusiutuva energia on se, joka tuo eniten uusia työpaikkoja. On laskettu, että yksi terawattitunti, joka tuotetaan uusiutuvalla energialla, tuottaa noin 300 uutta työpaikkaa. Näiden työpaikkojen etu on myös se, että ne hajautuvat maassa. Jos kerätään metsähaketta, lisätään tuulivoimaa, se tuo työpaikkoja koko maahan. On arvioitu, että EU:n tavoitteiden saavuttaminen vastaisi noin 20 000:ta uutta työpaikkaa vuoteen 2020 mennessä.

Puhemies Sauli Niinistö: Vaikka ed. Laukkasen kysymys ei sisältänyt sinänsä ehdotusta, se kuitenkin osuu poliittisen keskustelun ytimeen. Tämän vuoksi ehdotan, että tästä asiasta äänestäisimme, siis siitä, tulisiko Suomen rakentaa lisää ydinvoimaa vaiko pidättäytyä ydinvoiman lisärakentamisesta.

Puhemiehen ehdotus hyväksyttiin.

Ydinvoiman lisääminen on niin mielipiteitä jakava asia, että siitä äänestettiin.

Äänestys ja päätös

Puhemies Sauli Niinistö: Ne, jotka kannattavat lisäydinvoiman rakentamista, äänestävät ”jaa”; ne, jotka kannattavat pidättäytymistä ydinvoiman lisärakentamisesta, äänestävät ”ei”.

Puhemies Sauli Niinistö: Äänestyksessä on annettu 41 jaa- ja 155 ei-ääntä, 1 tyhjä; poissa 2.

Puhemies Sauli Niinistö: Nuorten parlamentti siis kannattaa pidättäytymistä ydinvoiman lisärakentamisesta.

Ydinvoiman lisäykselle selvä EI.

12) Suomen kehitysavun taso

Ruut Luukkonen / Oriveden nuorisovaltuusto, Orivesi: Arvoisa puhemies! Joka viides maailman ihminen elää alle dollarilla päivässä eli alle 0,66 eurolla ja joutuu käyttämään lisäksi likaista vettä. Köyhyydestä ja eriarvoisuudesta nousevat ympäristö- ja terveysongelmat ja talouskriisit, ja terrorismi lisääntyy. Kehitysyhteistyö kumpuaa laajalta taustalta myös meidän suomalaisten kannalta. Meitäkin on joskus autettu; nyt on meidän vuoromme ja tehtävämme auttaa. Koska Yhdistyneet kansakunnat on arvioinut, että kehitysrahoitus tulisi kaksinkertaistaa, jotta äärimmäinen köyhyys kehitysmaissa saataisiin puolitettua vuoteen 2015 mennessä, on meidän velvollisuutemme hyvinvointivaltiona poistaa maailmasta tätä eriarvoisuutta.

Millainen on Suomen tavoite ja aikataulu kehitysavun nostamiseksi YK:ssa sovitulle tasolle, 0,7 prosenttiin?

Ulkomaankauppa- ja kehitysministeri Paavo Väyrynen: Herra puhemies! Suomi on sitoutunut ensinnäkin YK:ssa tähän 0,7 prosentin tavoitteeseen, mutta vielä täsmällisemmin Suomi on sitoutunut omaan aikatauluunsa Euroopan unionin puitteissa. Vuonna 2005 Eurooppa-neuvostossa tehtiin päätös, jonka mukaan Suomen tulee vuonna 2010 saavuttaa 0,51 prosentin osuus bruttokansantulosta ja vuoteen 2015 mennessä 0,7 prosenttia. Näiden tavoitteitten toteuttaminen on tärkeää siinäkin mielessä, että tällä tavalla voidaan Euroopan unionin puitteissa vaikuttaa siihen, että kaikki jäsenvaltiot täyttäisivät ne sitoumukset, jotka vuonna 2005 annettiin.

13) Kerjäläisten auttaminen

Alexi Laine / Ruusuvuoren koulu, Vantaa: Arvoisa herra puhemies! Viime vuonna ainakin Etelä-Suomen kaupunkien ja myös maalaiskuntien kaduille ovat ilmestyneet ulkomaalaiset kerjäläiset, joita emme juurikaan ole tottuneet suomalaisessa katukuvassa näkemään. Kerjääminenhän ei ole Suomen laissa kiellettyä, mutta se on lisääntynyt, ja sen pelätään yhä lisääntyvän ja aiheuttavan muun muassa rikollisuutta ja lastensuojeluongelmia.

Mitä hallitus aikoo tehdä auttaakseen näitä muista EU-maista tulevia kerjäläisiä, jotta heidän ei tarvitsisi tulla Suomeen hakemaan elantoaan?

Maahanmuutto- ja eurooppaministeri Astrid Thors: Arvoisa puhemies! Edustajan kysymys kuului, miten me autamme heitä parhaiten. Olen vakuuttunut, että toimimalla EU:ssa ja toimimalla kaikkien vähemmistöjen olojen parantamiseksi, erityisesti Romaniassa, voimme auttaa heitä parhaiten. Sitten jokaisen oma ratkaisu on, haluaako auttaa täällä antamalla heille. Mutta muitakin auttamistapoja on, muun muassa paljon kansalaisjärjestöjä, jotka auttavat siellä paikan päällä.

Jos kuitenkin on niin, että ollaan täällä kauemmin, pitkiä aikoja, se rupeaa rikkomaan suomalaista lakia, ja silloin meidän on ryhdyttävä toimenpiteisiin, tai jos osoittautuu, että tämä toiminta jollain tavalla liittyy rikollisuuteen.

14) Eläinsuojelurikokset

Elli Kostiainen / Raumanmeren peruskoulu, Rauma: Arvoisa puhemies! Nykyään tulee yhä useammin ilmi, että eläin on joutunut eläinsuojelurikoksen kohteeksi. Useimmiten tekijä selviää rikoksesta sakoilla tai enintään muutaman kuukauden ehdollisella tuomiolla. Nimike ”törkeä eläinsuojelurikos” puuttuu Suomen laista kokonaan.

Miten hallitus aikoo toimia asian korjaamiseksi?

Oikeusministeri Tuija Brax: Arvoisa herra puhemies! Erittäin tärkeä kysymys. Meillä oikeusministeriössä on asetettu työryhmä pohtimaan juuri sitä, tarvitaanko lainsäädäntöön erillinen törkeän eläinsuojelurikoksen tekomuoto ja siihen liittyen nykyistä ankarammat rangaistukset. Vielä tärkeämpi tämän saman työryhmän mietittävä asia on se, toimivatko nykyiset eläintenpitokiellot. Niitä vuositasolla annetaan vain noin 50, ja ne ovat hyvin lyhyitä, usein alle vuoden. Nyt pohditaan, pitäisikö niillä olla ensinnäkin minimipituus, pitäisikö olla myös elinikäisiä eläintenpitokieltoja, kuuluisiko näitä eläintenpitokieltoja rekisteröidä paremmin ja valvoa paremmin.

15) Ajokortti

Piia Luokkanen, Posion peruskoulu, Posio: Arvoisa puhemies! Pohjois-Suomessa toisen asteen opiskelupaikat ovat usein muualla kuin kotipaikkakunnalla. Uudella opiskelupaikkakunnalla on asunto, mutta sieltä joutuu usein poistumaan viikonlopuksi. Julkisia kulkuyhteyksiä on harvennettu, ja aikataulut eivät tue opiskelijoiden viikonloppuliikkumista kotipaikkakunnalle. Vanhemmat eivät aina ole hakemassa lapsiaan kotiin ja viemässä takaisin opiskelupaikkakunnalle. Vuokra-asunnon hankkiminen voi olla opiskelijalle mahdottomuus. Liikkuminen vaikuttaa myös opiskelupaikan valintaan merkittävästi. Joissakin oppilaitoksissa ajokortin voi 18-vuotiaana suorittaa koulussa ja jopa oppilaitos maksaa kortista osan. Joissakin maissa, kuten Yhdysvalloissa, kortin voi hankkia jo 16-vuotiaana.

Voidaanko ajokortin saamisen ikärajaa ajatella alennettavaksi 16 vuoteen ja liitettäväksi osaksi lukio- tai ammatillista opetusta?

Liikenneministeri Anu Vehviläinen: Arvoisa puhemies! Meillä on tarkoitus tällä vaalikaudella tehdä ajokorttiuudistus. Ensin aiomme uudistaa mopokorttia. Emme nosta siinä ikärajaa, mutta teemme sen sellaiseksi, että tutkinnossa on muutakin kuin pelkkä teoriakoe. Mutta sitten ajo-oikeus autolla: Sen osalta tähän ikärajaan emme ole ottaneet kantaa, ja tämä autonajokortti tulee käsittelyyn vasta tämän vaalikauden lopussa. Ainakin itse lähden tällä hetkellä siitä, että meillä ei olisi tarvetta laskea ajokorttiin oikeuttavaa ikärajaa, mutta ymmärrän hyvin tämän näkökulman, mikä siellä pitkässä matkassa on, kuten kysyjä kysyi. Mutta aiomme koko ajo-opetuksen uudistaa tämän vaalikauden aikana vielä.

16) Kansalaisten turvallisuus

Mona Leivo / Porolahden peruskoulu, Helsinki: Arvoisa puhemies! Huumausainerikollisuus on lisääntynyt, ja esimerkiksi Helsingissä väkivaltarikokset ovat lisääntyneet ja raaistuneet. Lisäksi poliisi menettää virkoja.

Millä tavalla valtio aikoo taata kansalaisten turvallisuuden?

Sisäasiainministeri Anne Holmlund: Arvoisa puhemies! Kysyjä kysyi kansalaisten turvallisuudesta, ja eräs keskeinen keino, jolla hallitus puuttuu tähän, on sisäisen turvallisuuden ohjelma. Tämä on hyvin laaja-alainen ohjelma, joka poikkihallinnollisesti pyrkii yksittäisiin toimenpiteisiin, joilla voidaan arjen turvallisuutta parantaa. Poliisin luonnollisiin tehtäviin kuuluu järjestyksen valvonta ja myös rikosten ennaltaehkäisy, ja tältä osin on tietysti erinomaisen tärkeää, että vahvistamme poliisin resursseja ja turvaamme sen, että riittävästi poliiseja on myös kentällä.

Hallitus on vastikään hyväksynyt kehyspäätöksen, jonka myötä poliisin resursseja voidaan melko paljon vahvistaa, ja seuraavalla kehyskaudella 39 miljoonaa on tulossa lisää määrärahaa. Tämän turvin pystymme varmasti myös kansalaisten perusturvallisuutta parantamaan.

17) Koulun työaika

Jasmin Laurila / Järvenpään yhteiskoulu, Järvenpää: Arvoisa puhemies! Miten opetusministeri suhtautuu koulun työaikojen muuttamiseen niin, että koulu alkaisi syyskuun alussa ja loppuisi juhannukseen? Muualla Euroopassa elokuu on loma-aikaa ja Suomessa täällä on vielä hyvä lomasää.

Opetusministeri Sari Sarkomaa: Arvoisa puhemies! Koulujen loma-ajoista käydään aina joka vuosi keskustelua. Keskustelu vähän riippuu siitä, minkälainen sää sattuu olemaan, mutta virallinenkin selvitys näistä koulujen loma-ajoista on tehty yhdessä opetusalan ammattilaisten ja opettajien kanssa ja olemme arvioineet sillä tavalla viimeisimmässä raportissa, että perusteltua on, että koulu todellakin loppuu ja kesälomalle jäädään, niin kuin on jäätykin, sen takia, että muuten kevätlukukaudesta tulisi liian pitkä ja enää oppilaat eivät jaksaisi opiskella ja opettajat opettaa. Kaiken kaikkiaan, jos tämä muutos tehtäisiin, meidän pitäisi sitten muuttaa hakuajat kaikkiin oppilaitoksiin. Eli opetuksen kannalta on arvioitu, että loma-ajat pidetään tällä tavalla. Mutta kouluille on annettu mahdollisuuksia joustaa ja niitä joustoja varmasti tulevaisuudessa voidaan lisätä, mutta suunnitelmia ei ole tätä muuttaa. Ja onneksi säät vaihtelevat.

18) Rösttröskel

Nadja Leham / Mattlidens skola, Esbo: Ärade talman! Det har förts fram tankar om att införa en 4-procentig rösttröskel i riksdagsvalen i vårt land. Skulle en sådan rösttröskel införas skulle det betyda att många mindre partier skulle få svårt att komma in i riksdagen. Samtidigt skulle det betyda färre valmöjligheter för väljarna.

Vill ni ha en regering med 3 eller 2 partier? Är det demokrati? Vilken är regeringens ståndpunkt i denna fråga?

Viime aikoina on keskusteltu paljon siitä, että Suomen eduskuntavaaleihin otettaisiin käyttöön 4 prosentin äänikynnys. Tämä johtaisi siihen, että monella pienemmällä puolueella olisi vaikeuksia päästä eduskuntaan. Siinä tapauksessa äänestäjillä olisi myös paljon vähemmän valinnan varaa.

Haluammeko me eduskunnan, joka koostuu 2 tai 3 puolueesta? Onko se demokratiaa? Mikä on hallituksen kanta tässä kysymyksessä?

Oikeusministeri Tuija Brax: Arvoisa herra puhemies! Parhaillaan oikeusministeriössa istuu työryhmä, joka miettii vaalilain muutosta sen takia, että meidän perustuslakimme lähtee siitä, että meillä on yleinen ja yhtäläinen äänioikeus. Nykyisessä vaalijärjestelmässä on semmoinen ongelma, että tämä äänikynnys vaalipiireittäin vaihtelee niin paljon, ettemme voi enää puhua yleisestä ja yhtäläisestä äänioikeudesta. Meillä on Uudenmaan vaalipiirissä äänikynnyksenä jotakin vähän yli 1, korkeintaan 2 prosenttia. Sitten meillä on vaalipiirejä, joissa todellinen äänikynnys lähentelee 20 prosenttia, on joka tapauksessa yli 15. Nyt yritetään hakea yleistä ja yhtäläistä järjestelmää. Työryhmässä on ollut esillä kysyjän mainitsema äänikynnys yleisesti, 3—4 prosenttia. Tähän ei ole vielä otettu kantaa, mutta oleellista on, että kaikissa näissä esityksissä on samalla lähdetty siitä, että jo 2 prosentin ylittäminen vaaleissa toisi puolueelle puoluetuen. Se taas olisi merkittävä parannus demokratian kannalta, sekä uusien nousevien puolueiden että puoluekentänkin monimuotoisuuden kannalta. Mutta tätä asiaa ei ole siis vielä päätetty, se on parhaillaan harkinnassa ja työ jatkuu.

19) Kouluretkien ja leirikoulujen maksuttomuus

Emmi Purhonen / Könönpellon koulu, Varkaus: Arvoisa puhemies! Opetushallitus antoi vuonna 2006 ohjeet kouluretkien ja leirikoulujen maksuttomuudesta. Ohjeen mukaan koulun opintokäyntejä ja -retkiä, leirikouluja sekä opetukseen liittyviä tapahtumia voidaan tukea oppilaiden ja huoltajien yhteisesti keräämillä varoilla. Varojen keruun tulee olla oppilaille ja huoltajille vapaaehtoista. Oppilaalla pitää kuitenkin olla oikeus osallistua opintokäynteihin, -retkiin ja leirikouluihin huolimatta siitä, onko hän tai hänen huoltajansa osallistunut varojen keruuseen. Tämä ohje on useissa kunnissa johtanut siihen, että teatterissa, elokuvissa ja näyttelyissä käynnit sekä leirikoulut ovat loppuneet. Harvan kunnan koulutoimella on varaa kustantaa tällaista toimintaa koululaisille. Olen sitä mieltä, että muutaman euron maksu pari kertaa lukuvuoden aikana ei kaada minkään perheen taloutta. Se kuitenkin toisi oppilaille koulun arkea piristäviä elämyksiä.

Arvoisa opetusministeri Sari Sarkomaa! Olisiko aika lieventää noita Opetushallituksen ohjeita? Olisiko myös mahdollista sopia, että esimerkiksi kuntien sosiaalitoimella olisi velvollisuus varata jonkin suuruinen määräraha niitä perheitä varten, jotka eivät pysty itse rahoittamaan koulun vuotuiseen opetussuunnitelmaan kuuluvan retki- ja vierailutoiminnan kustannuksia?

Opetusministeri Sari Sarkomaa: Arvoisa puhemies! Tosiaan hyvä kysymys. Opetussuunnitelman perusteiden mukaisiin retkiin ja vierailuihin esimerkiksi museoissa osaltaan kunnat saavat jo valtionosuuksissa rahaa. Samoin, kuten kysyjä totesi, kouluissa on mahdollisuus kerätä rahaa näihin opetussuunnitelman mukaisiin retkiin, mutta rahan keruuseen osallistuminen on vapaaehtoista. On hyvin tärkeää, että pidetään vahvasti mielessä se, että perusopetus on maksutonta. Suomalaisen peruskoulun vahvuus on ollut se, että meillä on fiksut opettajat, oppilaat ja vanhemmat, ja järjen käyttö todellakin on sallittua. Sen takia olen antanut toimeksiannon Opetushallitukselle, että me selkeytämme näitä ohjeita sillä tavalla, että lähtökohtana on maksuton perusopetus, mutta entistä enemmän kouluissa nähdään se, että voimavaroja voidaan käyttää, ja ennen kaikkea, että nuo retket, jotka jossakin ovat jääneet vähemmäksi, ne saadaan todellakin takaisin, mutta kiinni pidetään maksuttomuudesta ja noiden varojen keräämisen vapaaehtoisuudesta. Kouluhan voi osoittaa sitten yhteisistä varoista niille oppilaille, jotka eivät ole sitä rahaa saaneet kerättyä, eli yhteiskeräys on lähtökohtana tulevaisuudessakin, mutta selkeät ohjeet on tulossa.

20) Työvoimapula

Noora Haikonen / Kuusiston koulu, Toholampi: Arvoisa puhemies! Viime syksynä yrityksissä oli liki 6 500 avointa työpaikkaa, joihin ei ollut yhtään hakijaa. Työvoimapula tuntui niin palvelualoilla, teollisuudessa kuin rakentamisessakin. Ankarinta työvoimapula oli palvelualoilla, joilla oli syksyllä 19 000 vaikeasti täytettävää työpaikkaa. Lisäksi vuosittain työmarkkinoilta poistuu muun muassa eläköitymisen takia 10 000—20 000 ihmistä enemmän kuin mitä tilalle tulee nuoria työntekijöitä.

Millä toimenpiteillä hallitus aikoo helpottaa työvoimapulaa?

Työministeri Tarja Cronberg: Arvoisa puhemies! Olemme todellakin siinä onnellisessa tilanteessa Suomessa, että meillä syntyy uusia työpaikkoja enemmän kuin vanhoja häviää, ja koska väestö ikääntyy, niin olemme tilanteessa, jossa työvoiman kysyntä lisääntyy, toisin sanoen työvoimapula tulee olemaan tulevaisuudessa ajankohtainen asia. Kuten ed. Haikonen totesi, työvoimapulaa on kaikilla alueilla. Haluaisinkin todeta, että erityistä työvoimapulaa on metsäkoneenkuljettajista. Jos te nuoret mietitte tulevaisuudenalaa, aivan erityisesti tytöille haluaisin ehdottaa metsäkoneenkuljettajan ammattia – tuhat tarvitaan vuodessa.

Mitä hallitus tekee? – Hallitus ennen kaikkea katsoo, missä meillä on tällä hetkellä työvoimaa, joka ei ole töissä. Sitä on työttöminä työnhakijoina. Koulutamme heitä, valmennamme heitä työhön. Myös työvoiman ulkopuolella on eläkkeellä olevia ihmisiä, jotka mielellään otamme vastaan työvoimaan. Sen lisäksi on tarkoitus, että ihmiset tekevät pitempään töitä, toisin sanoen toivomme, että te nuoret valmistutte mahdollisimman nopeasti ja menette mahdollisimman nopeasti töihin ja pysytte myös pitkään töissä, toisin sanoen ikääntyvänä myös jatkatte työelämässä.

Kolmas asia on, että tarvitsemme lisää käsiä joka tapauksessa näistä kahdesta huolimatta, ja toivomme, että tänne tulee uusia suomalaisia, työperäistä maahanmuuttoa muista maista, ihmisiä, jotka haluavat asua ja tehdä työtä Suomessa.

Toimittajaoppilaat kirjaavat tarkkaavaisina kuulemaansa muistiin.

21) Nuoret pois kadunkulmilta

Milena Ahola / Hatanpään koulu, Tampere: Arvoisa puhemies! Nuoria näkee yhä enemmän viikonloppuisin nuokkumassa alkoholin vaikutuksen alaisina kaupungilla ja puistoissa. Aikuisia huolettaa tämä asia paljon, mutta myös meitä nuoria. Totuus on se, että nuorille ei ole tarpeeksi ajanviettopaikkoja iltaisin. Kaikki myöhään auki olevat kahvilat ovat ikärajallisia. Samoin kaikki yökerhot, diskot sekä muut juhlimispaikat ovat aikuisille suunnattuja.

Eikö olisi hyvä, jos vanhemmat tietäisivät lapsiensa olevan turvallisesti päihtymättöminä esimerkiksi jonkinlaisissa nuorten diskoilloissa? Voisivatko muutkin kuin seurakunnat järjestää nuorille jonkinlaisia tapahtumia? Voisiko eduskunta suunnata jonkin summan kunnille tämän asian tiimoilta, jotta meillä nuorillakin olisi mahdollisuus pitää hauskaa?

Kulttuuri- ja urheiluministeri Stefan Wallin: Arvoisa herra puhemies! Tämäkin oli erittäin tärkeä kysymys. Nuorisopolitiikan toimeenpano kuuluu keskeisiltä osin kunnille, ja valtio tukee kuntia eri tavoin, muun muassa valtionosuuksilla ja myöskin korvamerkityillä erillisillä määrärahoilla. Tämä nuorisotilakysymys on hyvinkin keskeinen, koska nuorisojärjestöjen, nuorisotalojen ja nuorisotilojen aika ei todellakaan ole ohi. Hallitus tukee ja valtio tukee kuntien nuorisotilojen rakentamista, peruskorjausta, huolenpitoa, niitä toimenpiteitä, noin 2 miljoonalla eurolla vuodessa. Tämä on hyvinkin tarpeellinen määräraha, koska tällä saadaan myöskin tätä verkostoa rakennettua ja olemassa olevia nuorisotiloja pidettyä kunnossa.

Sitten on tietysti toinen asia, että kodilla on hyvinkin huomattava vastuu lasten ja nuorten vapaa-ajasta myöskin ja siitä, mitä he vapaa-aikanaan tekevät. Koulu, koti ja kaverit, siinä on kolme kovaa tai pehmeää k:ta, joiden ympärille ja joita yhdistämällä saadaan kyllä hyvinkin paljon vaikuttavuutta aikaiseksi.

22) Lapsilisä

Tiia Saari / Karviaistien koulu, Helsinki: Arvoisa puhemies! Toisella asteella opiskelevan elämisen kulut ovat yleensä korkeampia kuin peruskoululaisen. Esimerkiksi jo oppikirjat maksavat paljon. Lapsilisien pitäisi jatkua siksi vielä 17-vuotiaana, jotta keskituloisen yksinhuoltajankin lapsi voisi rahahuoletta opiskella. Käytännössä hyvin harva saa alaikäisenä opintorahaa, ja lainan ottaminen oppikirjoja varten ei ole alaikäiselle houkuttelevaa. Huoltajan tulojen selvitys vaatii aina kallispalkkaista henkilökuntaa. Sama summa lapsilisänä olisi hyödyllisempää. Perheiden olisi helpompi tukea nuorensa koulunkäyntiä, jos lapsilisä ei loppuisi jo 16-vuotiaana.

Mihin toimenpiteisiin hallitus ryhtyy, että lapsilisää maksettaisiin 17-vuotiaille?

Peruspalveluministeri Paula Risikko: Arvoisa herra puhemies! Lapsilisät ovat olleet viime aikoina kovinkin aktiivisessa keskustelussa. On esitetty indeksisidonnaisuutta ja myöskin sitä, että ne saataisiin tavalla tai toisella nousemaan, mutta myöskin tätä, minkä te, hyvä edustaja, otitte puheeksi, että jatkettaisiin lapsilisän saantiaikaa. Itse toisen asteen koulutuksen opettajana toimineena huomasin, miten paljon taloudellisia ongelmia toisen asteen opiskelijoilla oli, ja todella pitkien matkojen päästä kun tultiin, niin rahaa kului. Mutta tämä on yksi keino. Ja sitten tietysti muitten opintososiaalisten etuisuuksien avulla voitaisiin toisen asteen opiskelijoita tukea.

23) Taide- ja taitoaineet peruskoulussa

Anette Loukkola / Länsi-Porin koulu, Pori: Arvoisa herra puhemies! Nykyisin peruskou-

lun seitsemännellä luokalla pakollisina taide- ja taitoaineina ovat musiikki, käsityö, kuvataide ja kotitalous. Kuitenkaan peruskoulun päättävällä yhdeksännellä luokalla ei ole enää mitään näistä oppiaineista pakollisina. Tätä on syytä pitää epäkohtana esimerkiksi niiden oppilaiden kannalta, jotka eivät koe onnistumisia teoreettisemmissa aineissa.

Onko hallituksella aikomusta ryhtyä toimeen, jotta taide- ja taitoaineita olisi jatkossa enemmän pakollisina oppiaineina?

Opetusministeri Sari Sarkomaa: Arvoisa puhemies! Edustaja nosti esille keskeisen asian, joka oli esillä jo hallitusneuvotteluissa, ja hallitusohjelmaan on kirjattu se, että taito- ja taideaineiden määrää tällä hetkellä kouluissa pitäisi lisätä lisäämällä valinnaisuutta. Kun opetussuunnitelmia uudistettiin aiemmin, silloin sinne laitettiin minimimäärä taito- ja taideaineista, ja nyt siitä minimistä on tullut maksimi. Selkeästi peruskoulun teoreettisuudesta pitäisi mennä enemmän taito- ja taideaineiden suuntaan. Olemmekin sopineet hallituksen piirissä, että kun uudelleen katsomme opetussuunnitelman perusteita ja tuntijakoa, niin taito- ja taideaineiden osuutta on arvioitava. Olenkin jo liikunnan osalta todennutkin, että liikuntatunteja tullaan lisäämään, mutta koko taito- ja taideaineiden osuus täytyy katsoa, koska taito- ja taideaineet monin tavoin edistävät hyvää oppimista. Lapset oppivat eri tavalla, nuoret oppivat eri tavalla. Siksi niiden merkitys on aivan erityisen tärkeä.

24) Kouluruokailun määrärahojen korottaminen

Laura Kuismanen / Hepolan koulu, Kemi: Arvoisa puhemies! Viime aikoina on puhuttu paljon syömishäiriöiden yleistymisestä ja kouluruuan huonosta laadusta. Esimerkiksi Kemin Hepolan koulussa ruoka-annoksen raaka-aineisiin on käytettävissä 53 senttiä per oppilas. Sen sijaan vauraissa kunnissa oppilaille tarjotaan monipuolisen kouluruuan lisäksi ilmainen välipala. Valmisruokien käyttö on lisääntynyt huolestuttavasti, ja usein ruuasta tulee näin epäterveellisempää. Vaikuttaa siltä, että ruuan tulisi olla nopeasti, helposti ja halvalla valmistettavaa eikä ruuan terveellisyyteen kiinnitetä enää niin paljon huomiota. Tällainen malli saattaa aiheuttaa sen, että koululaiset oppivat suosimaan lisäaineellisia valmisruokia eivätkä välttämättä syö riittävän terveellisesti.

Kysyisinkin opetusministeri Sarkomaalta: Olisiko kouluruokailun määrärahoja mielestänne aiheellista korottaa?

Opetusministeri Sari Sarkomaa: Arvoisa puhemies! Kouluruuan voimavarat tulevat osana niitä voimavaroja, jotka kunnille tulevat perusopetukseen. Hallituksen keskeinen tavoite on lisätä kuntien voimavaroja. Valtionosuuksien osalta on tehty jo suuntauksia, että rahaa on tullut enemmän. Mutta ehkä keskeisin keino, jolla voimme kouluruuan laatua parantaa, on ne laatusuositukset, jotka on hiljattain annettu. Siellä todellakin selkeät ohjeet on annettu kunnille, että ei pelkästään ruuan hintaa pidä katsoa vaan täytyy katsoa ruuan laatua, sen makua, sen terveellisyyttä ja myöskin sitä, mihin aikaan syödään, ja katsoa se, että ei ole sitä tilannetta, niin kuin tällä hetkellä on, että osa joutuu syömään kouluruuan heti, kun tulee kouluun, ja joutuu sillä tulemaan toimeen sitten pitkän koulupäivän. Eli katsomme nyt, miten nämä laatusuositukset purevat, ja sen jälkeen katsotaan, mitä toimia tehdään, koska kyllä ruuan pitää olla sellaista, että oppilaat voivat siellä koulussa hyvin, muuten siellä ei opita.

25) Maaseudun autioituminen

Laura Kosonen / Sulkavan yläkoulu, Sulkava: Arvoisa puhemies! Monet, varsinkin nuoret, muuttavat kasvukeskuksiin töiden, koulutuksen ja palveluiden perässä. Suurin osa yrityksistä ja virastoista on keskittynyt pääkaupunkiseudulle. Muun Suomen,

Laura Kosonen (Sulkavan yläaste) tiedusteli pääministeriltä, kuinka koko Suomi saataisiin pidettyä asutettuna ja elinvoimaisena

etenkin maaseudun, palvelut kutistuvat, työt ja aktiviteetit vähenevät. Tämä koskettaa erityisesti nuoria.

Pieniä lukioita pitäisi tukea antamalla niille lisärahoitusta, koska lukioiden lakkautukset vain edistäisivät muuttotappioita. Tämä taas vähentää palveluiden määrää kyseisessä kunnassa. Kunnille pitäisi antaa lisää rahaa myös nuorten harrastusmahdollisuuksien lisäämiseen.

Esitän kysymykseni pääministeri Vanhaselle, ja kysymykseni on kolmiosainen: Miten koko Suomi saataisiin pysymään asutettuna ja elinvoimaisena? Kuinka nuorten jäämistä kotiseudulleen voisi edistää? Mitä hallitus tulee tällä vaalikaudella tekemään tämän asian hyväksi?

Pääministeri Matti Vanhanen: Arvoisa puhemies! Koko vastaus yhdessä minuutissa? Ensinnäkin tavoite siitä, että koko Suomea asutaan, on suomalaisille yhteinen. Nykyaikaisessa aluekehityksessä, niin kuin muussakin kehityksessä, osaaminen on ratkaisevassa roolissa. Sen tähden tietysti koulutuspolitiikka myös aluekehityksen kannalta on kaikkein tärkeintä. Kysyjä oli myös aivan oikeassa siinä, että koulutuksen pitää olla lähellä ja se on varmistamassa myös sitä, että nuoret pysyisivät omilla alueillaan.

Sitten nuorten pysymisen kannalta tietysti tärkeätä on se, että olisi työpaikkoja, joissa nuoret haluavat olla. Meillä on vapaa liikkuvuus, ja myös nuorten pitää saada valita itse se, mistä onneaan hakevat ja missä haluavat asua. Mutta yhteiskunnan eri toimilla on pyrittävä tukemaan sitä, että työpaikkoja löytyy.

Siihen liittyen – nyt tullaan siihen, mitä hallitus tekee – hallitus pyrkii jakamaan voimavaroja ottaen huomioon eri alueiden tulotason. Siksi esimerkiksi kuntien valtionavut painotetaan hyvin voimakkaasti niihin kuntiin ja niille alueille, joilla yleinen tulotaso on heikko. Sillä harjoitetaan voimakasta tasausta. Liikennepolitiikalla pyritään luomaan liikenneyhteyksiä, jotka edistävät elinkeinoelämän kehittymistä ympäri maata, ja koulutuspolitiikalla halutaan turvata se, että jokainen suomalainen nuori asuinpaikasta tai kotinsa varallisuudesta riippumatta saa samat mahdollisuudet ala-asteelta tohtorinhattuun saakka.

26) Ilmastonmuutos

Toni Saarenpää / Raumankarin koulu, Himanka: Arvoisa puhemies! Hallitustenvälisen ilmastopaneelin Ipcc:n mukaan ilmaston lämpeneminen on suorien havaintojen perusteella kiistaton tosiasia ja johtuu yli 90 prosentin todennäköisyydellä ihmiskunnan aiheuttamista kasvihuonekaasupäästöistä. Kasvihuonekaasuja syntyy muun muassa fossiilisten polttoaineiden polttamisesta, maan raivauksesta ja maataloudesta, ja niiden pitoisuuksien kasvaminen johtaa maanpinnan ja alailmakehän lämpenemiseen. Maailmanlaajuisen lämpötilan nousun vaikutuksia ovat muun muassa merenpinnan nousu, sademäärien muutokset, jäätiköiden peräytyminen ja eläinlajien sukupuutot.

Tulevaisuus on nuorten käsissä, joten on tärkeää herätellä heitä näkemään ja tiedostamaan ongelma ja kannustaa heitä uusien ratkaisujen kehittämisessä ilmastonmuutoksen hidastamiseksi.

Arvoisat opetus- ja ympäristöministeri, miten erityisesti nuoret saadaan kiinnostumaan ilmastonmuutoksen torjumisesta? Tiedämme, että on olemassa valtakunnallisia kampanjoita, mutta miten tieto saataisiin käytännössä ulottumaan myös maakuntiin? Olemme törmänneet siihen, että esimerkiksi luennoitsijat eivät tule pohjoisiin osiin Suomea.

Ympäristöministeri Paula Lehtomäki: Arvoisa puhemies! Uskon, että esimerkiksi sen kaltainen lumeton talvi, joka ainakin täällä Etelä-Suomessa on nähty, puhuttelee meitä kaikkia sitä kautta, että alamme ymmärtää, että tämä uhka ilmastonmuutoksesta ja sen seurauksista on todellinen. On tietysti aivan avainasemassa se, että pystymme löytämään omassa arjessamme semmoisia pieniä juttuja, joita voimme itse kukin tehdä toisella tavalla, koska kun me kaikki, iso porukka, rupeamme tekemään pieniä muutoksia, niin sillä on jo vaikutusta.

Tietysti hallituksen puolelta pyritään luomaan ja tarjoamaan niitä ympäristöystävällisiä vaihtoehtoja, jotta kansalaiset, nuoret ja vanhat, voivat arjessa tehdä tällaisia hyviä valintoja. Voidaan mainita esimerkiksi kierrätys, roskien lajittelu, tämmöisiä aika pieniä juttuja, joilla on kuitenkin merkitystä.

Toivon mukaan se ei ole mikään yleinen trendi, että pohjoiseen ei saada luennoitsijoita. Poliittiset toimijat ja virkamiehet kyllä ovat kohtuullisen hyvin käytettävissä myöskin siihen, että tätä tietoisuutta pystytään parantamaan.

Puhemies Sauli Niinistö: Suullisille kysymyksille ja vastauksille varattu aika on nyt päättymässä. Me ennätimme käydä lävitse 26 kysymystä.

Puhemies Sauli Niinistö: Nuorten parlamentti päättänee, että tämän täysistunnon pöytäkirja lähetetään valtioneuvostolle tiedoksi ja mahdollisiin toimenpiteisiin ryhtymistä varten.

Hyväksyttiin.

Puhemies Sauli Niinistö: Tämän jälkeen pyydän saada ensinnäkin kiittää edustajia. Tämä on ollut esimerkillinen kyselytunti. Pyydän niin edustajia kuin kutsuvieraitakin saapumaan tämän jälkeen valtiosaliin Nuorten parlamentin juhlavastaanotolle.

Nuorten parlamentin täysistunto lopetettiin kello 13.00.

Pöytäkirjan vakuudeksi:

Seppo Tiitinen
Eduskunnan pääsihteeri

Puhemiehen vastaanotolla oli mahdollisuus saada itse puhemieheltä nimikirjoitus.

Vuoden 2008 vp

Eduskunnan kirjelmä Nuorten parlamentin istunnon pöytäkirjan johdosta

Eduskunta lähettää ohessa 11 päivänä huhtikuuta 2008 pidetyn Nuorten parlamentin pöytäkirjan valtioneuvostolle tiedoksi.

Helsingissä 11 päivänä huhtikuuta 2008

Eduskunnan puolesta

puhemies

pääsihteeri

Riksmöte 2008

Riksdagens skrivelse med anledning av protokollet från Ungdomsparlamentet

Riksdagen sänder härmed protokollet från Ungdomsparlamentet den 11 april 2006 till statsrådet för kännedom.

Helsingfors den 11 april 2008

På riksdagens vägnar

talman

generalsekreterare

ISBN 978-951-53-3070-3 (nid)
ISBN 978-951-53-3071-0 (PDF)